

PRIM MINISTRU

romania2019.eu
Președinția României la Consiliul Uniunii Europene

771
27.05.2019

250/7.6.2019

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind suspendarea permisului auto*, inițiată de domnii deputați ALDE Băișanu Ștefan-Alexandru și Mocanu Adrian (**Bp. 92/2019**).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea posibilității conducătorului auto de a-și alege perioada în care să execute sancțiunea *suspendării provizorii a permisului auto* în decursul a 365 de zile de la data săvârșirii faptei contravenționale.

Excepție de la aspectele anterior enunțate „*o fac faptele deosebit de grave, care prezintă un pericol social, fiind săvârșite cu vinovăție și care sunt prezentate de legea penală și sunt pedepsite de aceasta – infracțiuni*”.

II. Observații

1. Potrivit art. 14 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „*reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ*”.

Astfel, având în vedere că în cuprinsul *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, se regăesc reglementările ce constituie cadrul normativ în materie, precum și că dispozițiile privind suspendarea exercitării dreptului de a conduce sunt cuprinse tot în acest act normativ, considerăm că pentru asigurarea unicității de reglementare și a coerenței prevederilor legale în materie era necesar ca intervenția legislativă să se realizeze asupra *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, iar nu într-un act normativ separat.

2. Din analiza propunerii legislative rezultă că sunt încălcate dispozițiile art. 8 alin. (4) ale *Legii nr. 24/2000*, în sensul că nu sunt respectate standardele de claritate, precizie și previzibilitate.

Apreciem că, din perspectiva reglementărilor contravenționale, norma ce se dorește a fi instituită este neclară și poate genera confuzii în aplicare – propunerea legislativă nu face referire la mecanismul care ar trebui implementat, astfel încât conducătorul auto să execute perioada de suspendare a exercitării dreptului de a conduce. De asemenea, în cuprinsul art. 1 se face referire la „*suspendarea provizorie a permisului auto*”, măsură ce nu este reglementată de legislația rutieră în vigoare.

Prin urmare, propunerii legislative îi lipsesc mențiuni cu privire la modalitatea în care conducătorul auto ar comunica efectiv alegerea acestei perioade de suspendare, persoana care ar trebui să urmărească alegerea unei perioade de suspendare de către conducătorul auto, precum și mențiuni cu privire la consecințele ce decurg dintr-o eventuală lipsă a alegerii perioadei în cauză.

Astfel, întrucât nu este stabilit cu suficientă claritate mecanismul care ar urma să le fie aplicat prevederilor propunerii legislative, sunt afectate garanțiile constituționale și contravenționale care caracterizează dreptul la un proces echitabil, inclusiv componenta sa privind dreptul la apărare. De altfel, *Curtea Europeană a Drepturilor Omului* (CEDO) a reținut, în esență, că nerespectarea garanțiilor fundamentale, care protejează presupușii autori ai unor fapte ilicite în fața posibilelor abuzuri ale autorităților desemnate să urmărească și să îi sancționeze, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul art. 6 din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*. Pentru ca dreptul la un proces echitabil să nu rămână teoretic și iluzoriu, normele juridice trebuie să fie clare, precise și explicite, astfel încât să îl poată avertiza în mod

neechivoc pe destinatarul acestora asupra gravității consecințelor nerespectării enunțurilor legale pe care le cuprind.

În acest sens învederăm jurisprudența CEDO, potrivit căreia „*legea trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea*”¹. Astfel, Curtea a remarcat că „*nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita. Apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el trebuie să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă*”².

3. Referitor la art. 3, considerăm că prin reglementarea posibilității conducătorilor de autovehicule de a alege perioada de suspendare a exercitării dreptului de a conduce nu s-ar mai realiza scopul educativ și preventiv al sancțiunii contravenționale.

Astfel, cu titlu general, învederăm că, în scopul aplicării sancțiunilor contravenționale complementare³, prin Decizia Curții Constituționale nr.661/2007⁴ aceasta a statuat că „*în acord cu jurisprudența sa anterioară în materie*”⁵ (...) *stabilirea unor reguli referitoare la circulația pe drumurile publice, inclusiv în ceea ce privește reținerea permisului de conducere, respectiv suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, are ca scop, potrivit art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, "asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime*

¹ Cauza S.W. împotriva Marii Britanii, 1995, sau Cauza Cantoni împotriva Franței, 1996

² Cauza Sissanis împotriva României, 2007

³ Potrivit dispozițiilor art. 96 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002:

„Art. 96

(1) Sancțiunile contravenționale complementare au ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii altor fapte interzise de lege și se aplică prin același proces-verbal prin care se aplică și sancțiunea principală a amenizii sau avertismentului.

(2) Sancțiunile contravenționale complementare sunt următoarele:

a) aplicarea punctelor de penalizare;

b) suspendarea exercitării dreptului de a conduce, pe timp limitat;

c) confiscarea bunurilor destinate săvârșirii contravențiilor prevăzute în prezenta ordonanță de urgență ori folosite în acest scop;

d) imobilizarea vehiculului;

e) radierea din oficiu a înmatriculării sau înregistrării vehiculului, în cazurile prevăzute la art. 17 alin. (4);

f) abrogată;”

⁴ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96, art. 97 și art. 102 alin. (3) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

⁵ de exemplu, Decizia nr. 210 din 13 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 20 aprilie 2007, și Decizia nr. 44 din 27 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 23 februarie 2005

ale persoanelor respective, a proprietății publice și private, cât și a mediului".”

În contextul jurisprudenței instanței de contencios constituțional, apreciem că intenția de reglementare din cuprinsul propunerii legislative ar trebui reanalizată și din perspectiva scopului sancțiunilor contravenționale complementare.

Astfel, având în vedere scopul acestora, respectiv, pe de o parte, sancționarea promptă a unor fapte interzise, considerate periculoase potrivit reglementărilor în materie, și prevenirea săvârșirii acestora de către subiecții de drept, iar, pe de altă parte, ocrotirea valorilor sociale reglementate la art. 1 alin. (2) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002*, apreciem că executarea imediată a sancțiunilor este de natură să conducă tocmai la îndeplinirea acestui scop. Or, prin acordarea posibilității de alegere a perioadei de executare a sancțiunilor contravenționale complementare a suspendării exercițiului dreptului de a conduce, s-ar putea aduce atingere însuși principiului aplicabilității imediate a sancțiunii, putând afecta, totodată, și scopul aplicării acestora.

În plus, prin reglementarea alegerii perioadei de executare doar în cazul celor sancționați cu suspendarea exercitării dreptului de a conduce, se pot crea premisele încălcării principiului egalității în fața legii, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție, având în vedere că în cazul celorlalte sancțiuni contravenționale subiecții de drept nu beneficiază de aceleași posibilități de executare.

În acest sens, învederăm considerentele Curții Constituționale reținute în Decizia sa nr. 661/2007, potrivit căroră „*Curtea reține însă că, potrivit art. 1 alin. (5) din Constituție, respectarea acesteia este obligatorie, de unde rezultă că Parlamentul nu își poate exercita competența de stabilire a caracterului contravențional al unor fapte contrare ordinii publice, drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor decât cu respectarea normelor și principiilor consacrate prin Constituție. Ca urmare, legiuitorul trebuie să se asigure că prin regulile și sancțiunile astfel instituite nu sunt încălcate drepturile fundamentale ale cetățenilor, de care aceștia beneficiază potrivit principiului universalității, consacrat de art. 15 alin. (1) din Constituție.*”

4. Analizând *Expunerea de motive*, constatăm faptul că inițiatorii fac referire la faptul că participanții în trafic, respectiv conducătorii auto, „*se aleg cu suspendarea permisului de conducere (...) pentru încălcări minore ale regulilor de circulație*”. Față de această susținere, precizăm că măsura

complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce se dispune pentru fapte contravenționale care prezintă un grad de pericol social ridicat, prin aceea că pot afecta valori sociale importante, precum dreptul la viață și dreptul de proprietate.

De asemenea, observăm că în *Expunerea de motive* se precizează faptul că fac excepție de la beneficiul prevăzut de inițiativă conducătorii auto care săvârșesc fapte contravenționale ce prezintă un pericol social. Or, gradul de pericol social este existent în toate abaterile la regimul rutier, sancțiunile contravenționale fiind proporționale cu gradul de pericol social generat, așa cum prevede art. 21 alin. (3) din *Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului